

ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL GELİŞTİRME DERSİNİN HEDEFLERİNE ULAŞMA DERECEŚİ

Yrd.Doç. Dr. Ömer F TUTKUN
Yrd.Doç. Dr. Mustafa KOÇ
Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü

ÖZET

Bu araştırmanın amacı öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin hedeflerine ulaşma derecesini öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesidir. Araştırma Okul Survey Yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre;

1- Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersinin hedeflerine ulaşma derecesi cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermemektedir.

2- Bölüm değişkeni açısından; Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğrencileri, Sosyal Bilgiler ve Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencilerine göre dersin hedeflerine daha çok ulaştığını; Türkçe Öğretmenliği Bölümü öğrencileri diğer bölümlere göre dersin hedeflerine ulaşma düzeyine ilişkin daha olumsuz görüş belirtmişlerdir.

ABSTRACT

The purpose of this study is to evaluate the teaching technologies and improving materials course to reach its objectives in respect to students. To collect data, opinions of student have been taken by survey method.

The results are:

1- There is a difference between male and female to reach course objectives.

2- While the students who have the most positive opinions are attending to primary teacher's training programs, the students who study Turkish Literature have most negative opinions.

“Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” dersi 1997-1998 öğretim yılında Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılandırma sürecinde, eğitim programlarında yeni bir ders olarak yer almaktadır. Ancak, bu ders öğretmen yetiştiren eğitim kurumları eğitim programlarında benzer içerikte hep yer almıştır. Ayrıca, farklı derslerde bu dersin içeriğine benzer konu ve etkinliklerinde yer aldığı görülmektedir. “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” dersinin içeriği ve kazandırılması beklenen hedefleri (YÖK, 1998, s. 27), “çeşitli öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim sürecindeki yeri ve kullanımı, öğretim teknolojileri yoluyla öğretim materyallerinin (çalışma yapıtları, saydamlar, slaytlar, video, bilgisayar temelli ders materyalleri vb.) geliştirilmesi ve çeşitli niteliklerdeki materyallerin değerlendirilmesi” olarak tanımlanmaktadır.

Problem Durumu

Bilgi patlaması, bilimsel ve teknolojik alanda kaydedilen hızlı gelişme ve değişmelere bağlı olarak çağımıza bilgi çağı, iletişim çağı, uzay çağı, bilişim çağı gibi adlar verilmektedir. Bu değişim ve gelişmeler, hem bireyleri hem de toplumları etkilemekte, onların yaşam biçimlerini değiştirmektedir. Her çağda insanların en önemli gereksinimlerinden birini iletişim oluşturmuştur. Bu gereksinmeyi en iyi ve en kolay biçimde karşılamak amacıyla telefon, telgraf, radyo ve televizyon gibi araçların yanı sıra, bilgisayarda iletişim amacıyla kullanılmaya başlanmış önemli bir iletişim aracıdır (Tandoğan&Akkoyunlu, 1998; Özer vd., 1998).

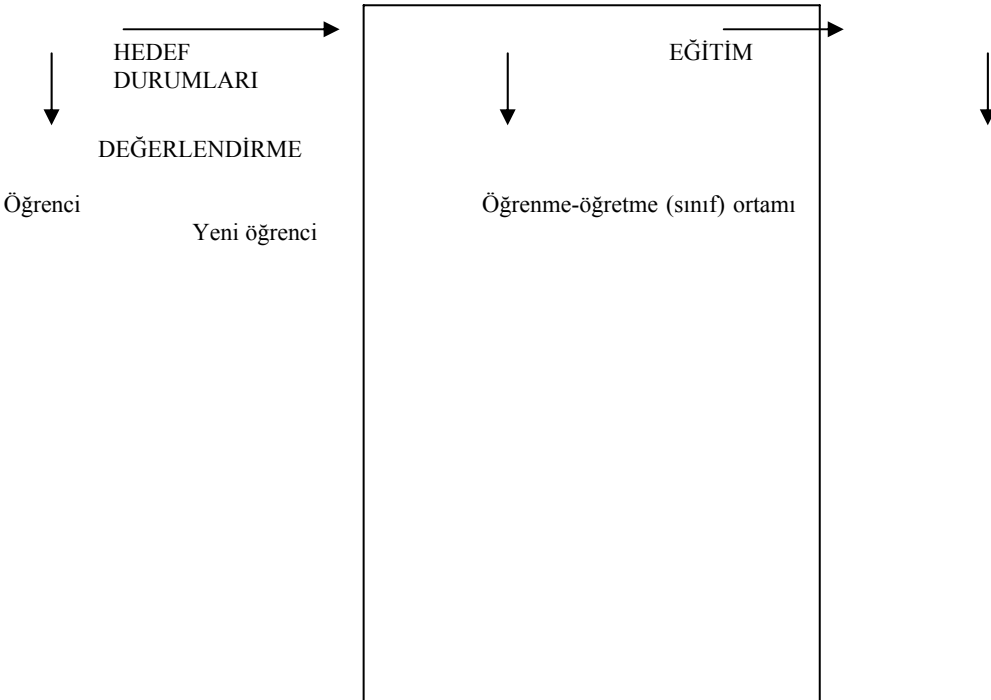
Yirmi birinci yüzyıla girerken, bilim ve teknolojideki gelişmeler, bilginin önemini artırmış, bilgi toplamlarını oluşmasına neden olmuş ve toplumların yaşam biçimlerini değiştirmiştir. Bu değişiklikler eğitim sistemlerini de etkilemiştir. Bu etki sonucu, eğitim sistemi içindeki kurumlar eğitim sürecinde bilimsel ve teknolojik gelişmelerin ürünü olan teknolojilerden yararlanma yoluna gitmişlerdir. Bunun yanı sıra da, öğrencilere teknolojileri nasıl kullanacaklarını öğretme işlevini yüklenmişlerdir (Akkoyunlu&Deryakulu, 1998).

20. yüzyılın sonlarında teknolojinin yaygınlaşması ve kullanılması toplumun diğer tüm kurumlarında olduğu gibi okullarda da kullanılmaya başlanmış ancak, teknolojinin eğitim programlarını düzenlerken nasıl kullanılması ve yer verilmesi gerektiği bir sorun halindedir (Slowinsky, 2000). Öğretme-öğrenme sürecinde “öğretmen” ve “teknoloji” iki önemli öğeyi oluşturmaktadır. Çünkü öğrencilerin öğrenmelerinde bu iki öğe en büyük etkiye sahiptir. Günümüz eğitiminde farklı roller üstlenmiş olan öğretmenlerin hem teknolojiyi kullanması hem de teknolojinin öğrenme amacıyla nasıl kullanılacağını öğrenciye öğretmesi yeterliklerine sahip olması gereklidir.

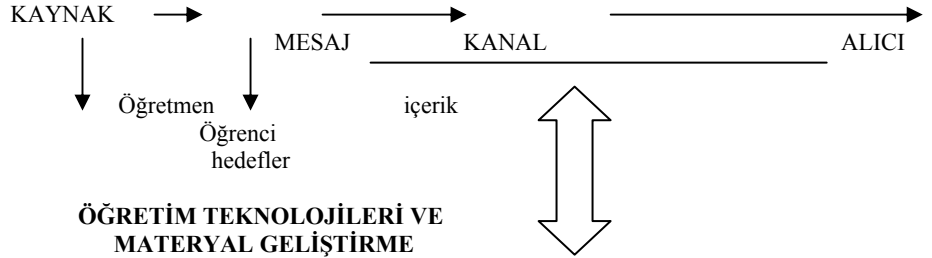
Günümüzde eğitimde gözlenen en hızlı değişim, öğretim programlarına girecek bilgilerin niteliği ve miktarı ile bu bilgilerin öğrencilere iletilmesinde kullanılacak yollarda yaşanmaktadır. Bilgilerin iletilmesi, ders kitabı, slayt, film şeridi, televizyon, video, bilgisayar gibi çeşitli ortamlar aracılığıyla yapılmaktadır. Öğretim, en genel biçimde “öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırmak üzere bilgilerin ve çevrenin düzenlenmesi” olarak tanımlanabilir. Buradaki “çevre” kavramı, yalnızca öğretimin gerçekleştiği ders değil, laboratuvar ya da atölyeyi kapsamamak, öğretmenin seçip kullanacağı öğretim yöntemi ve öğretim ortamı da bu kavramın içinde yer almaktadır. Doğal olarak bu bilgi ve çevre düzenleme işinde en büyük sorumluluk öğretmenlere düşmektedir.

Çevre ayarlamasının planlanması ve uygulaması sürecinde eğitim teknolojilerinden yararlanılmalıdır. Bu durum eğitim teknolojisi ve öğretim teknolojisi kavramlarının tanımlarında görülebilir. Ely (2000)'e göre, kavram olarak Eğitim Teknolojisi, öncelikle eğitimde nihai başarıya ulaşmanın yollarını göstermesine karşın, Öğretim Teknolojisi kavramı, öğretme-öğretme süreçlerindeki kullanılan bazı teknolojik süreçlerle ilgilidir. Bu süreçler teorik ve uygulamalı tasarlama, geliştirme, kullanma, yönetme ve sürecin değerlendirilmesi ve öğrenme için gerekli kaynaklar olarak tanımlanabilir.

Öğretimde amaç eğitimin hedeflerine en üst verimde ulaşmaktır. Bir insan ve toplum için vazgeçilmez öğeler olan zaman, sermaye, emek ve enerji girdilerinin en üst düzeyde, eksiksiz ve hatasız olarak işlenerek belirlenen hedefler doğrultusunda biçimlendirilmesi ve istenilen yapıda ürün elde edilmesini eğitim-öğretim süreçleri açısından; ve öğrenme-öğretme süreçleri ve iletişim arasındaki ilişkiyi; ve eğitim programının öğeleri-iletişim süreçleri ilişkisinde “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” dersinin yerini aşağıdaki şekilde gösterebiliriz.

- Kaynaklar
- Araç-gereçler
- Süre
- Mekan
- Sözlü\sözsüz iletişim araç
- Yazılı ve basılı materyaller
- Yöntem ve teknikler

Şekil 1 Eğitim Programının Öğeleri- İletişim Süreci İlişkisi ve Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersinin bu ilişkiadaki yeri (Tutkun&Koç, 2001)

Şekil 1’de görüldüğü gibi Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersi ile kazanılacak bilgi, beceri ve duyuşsal özellikler bir öğretmeninin öğrenme-öğretme süreçlerinde kullanabileceği yeterliklerdir. Öğretim teknolojilerinin öğrenme-öğretme süreçlerinde kullanılması, bu süreçlerin işlevsel olarak tasarlanması, düzenlenmesi, işlenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi açısından önemlidir.

Bu araştırma ile Eğitim Fakültelerinde ilk defa 2000-2001 öğretim yılında okutulan “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” dersinin hedeflerine ne derecede ulaşıldığının öğrencilerce değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Elde edilecek bulguların dersin ne derece amaçlarına ulaşıldığı, eksiklikler ve hataların neler olduğu ve bunların nasıl giderileceği ile ilgili dönüt vermede ve böylelikle öğretim sürecini yönlendirmede ilgililere kaynak oluşturacağı düşünülmektedir.

Problem Cümlesi

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi hedeflerine ne derece ulaşmaktadır?

Sınırlılıklar

Araştırma;

- 1- Niğde Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği bölümü, 2- 2000-2001 öğretim yılı Bahar dönemi, ve 3- Bu derse yukarıdaki bölümlerden katılan 210 öğrenci ile sınırlı tutulmuştur.

Evren ve Örneklem

Niğde Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği bölümü Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersini alan öğrencilerinin tamamı evreni teşkil etmektedir. Bu evrenden her bir bölümdeki öğrenci sayısı dikkate alınarak, oranlı örnekleme yöntemiyle sınıf öğretmenliği bölümünden 50 erkek, 50 kız olmak üzere 100 öğrenci; Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümünden 30 kız 30 erkek olmak üzere 60 öğrenci; ve Türkçe Öğretmenliği Bölümünden 25 Kız 25 erkek olmak üzere toplam 50 öğrenci seçilerek toplam 210 öğrenciden örneklem oluşturulmuştur.

Yöntem

Araştırma konuyu kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlamaya çalışan ve konuya ilişkin herhangi bir faktörü değiştirme ve etkileme çabası içinde (Karasar, 1999, s.77) olmadığı için tarama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Analizi

Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen (EK 1) kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum derecelerinden oluşan ve 1’den 5’e kadar puanlandırılmış bir ölçek yardımıyla toplanmıştır. Katılımcıların her maddeye verdiği cevapların frekans (f) ve yüzdeleri (%) bulunmuş, bu değerlerden aritmetik ortalamaları (X) ve standart sapmaları (S) hesaplanmıştır. Veriler, betimleyici istatistiksel yöntemlerden gruplar arasındaki farklılıkları ortaya koyan t testi ile çözümlenmiştir. Çözömlmeler için SPSS for windows istatistik paket programı kullanılmıştır.

BULGULAR

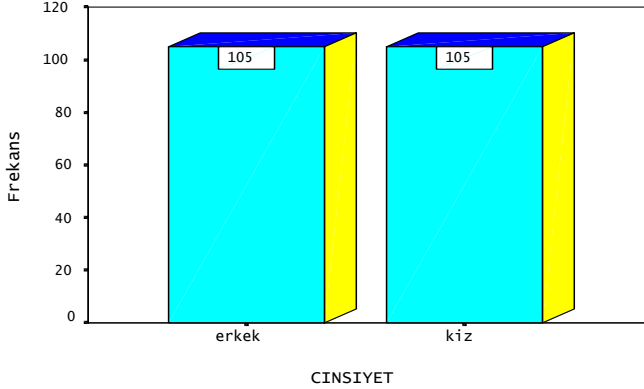
Örnekleme Ait Bulgular

1.1. Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımları

Tablo 1

Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımları

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	erkek	105	48,4	50,0	50,0
	kız	105	48,4	50,0	100,0
	Total	210	96,8	100,0	
Missing	System	7	3,2		
Total		217	100,0		

şekil 1Örnekleme oluşturan Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımları

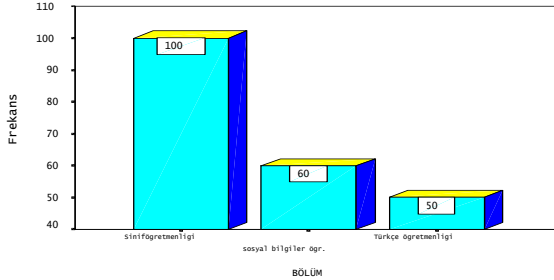
Tablo 1 ve şekil 1’de göröldüğü gibi, örnekleme oluşturan bireylerin %50’ si kız %50’si erkek olmak üzere toplam 210 katılımcıdan oluşmaktadır.

1.2. Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Bölümlerine Göre dağılımları

Tablo 2

Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Bölümlerine Göre dağılımları

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
valid	sınıf öğretmenliği	100	46,1	47,6	47,6
	sosyal bilgiler öğretmenliği	60	27,6	28,6	76,2
	Türkçe öğretmenliği	50	23,0	23,8	100,0
	Total	210	96,8	100,0	
Missing	System	7	3,2		
Total		217	100,0		

Şekil 2 Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Bölümlerine Göre dağılımları

Tablo 2 ve Şekil 2’de görüldüğü gibi, örnekleme oluşturan katılımcıların %47.6’sı sınıf öğretmenliği; %28.6’sı sosyal bilgiler öğretmenliği; %23.8’de Türkçe öğretmenliği bölümlerinden öğrencilerden oluşmaktadır.

Alt Problemlere Ait Bulgular:

2.1 Öğretim Teknolojileri Materyal Geliştirme Dersinin hedeflere ulaşma derecesinin cinsiyet değişkeni açısından incelenmesi.

Tablo 3’e göre, Öğretim Teknolojileri Materyal Geliştirme Dersinin Hedeflere Ulaşma Derecesine ilişkin kız öğrencilerin puan ortalaması 79,49; erkek öğrencilerin ise 80,46’dır. Bu puan ortalamaları arasında yapılan t testi sonucunda farkın $p > 0.05$ düzeyinde önemsiz olduğu bulunmuştur.

Tablo 3

Öğretim Teknolojileri Materyal Geliştirme Dersinin Hedeflere Ulaşma Derecesinin Cinsiyet Değişkeni Açısından İncelenmesine İlişkin Puan Ortalamaları, Standart Hataları t Değerleri Ve Önemlilik Düzeyleri

			N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
PUAN	CINSİYET	Erkek	105	80,4667	12,5722	1,2269
		Kız	105	79,4952	14,1999	1,3858

		Levene's Test for quality of Variance:		t-test for Equality of Means			
PUAN		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference
		Equal variances assumed	2,269	,133	,525	208	,600
Equal variances not assumed				,525	204,991	,600	,9714

2.2 Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Hedeflerine Ulaşma Derecesinin Bölüm Değişkeni açısından incelenmesi

Tablo 4
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Hedeflerine
Ulaşma Derecesinin Bölüm Değişkenine Ait Anova Sonuçları

ANOVA

PUAN

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	3788,190	2	1894,095	11,645	,000
Within Groups	33669,733	207	162,656		
Total	37457,924	209			

Multiple Comparisons

Dependent Variable: PUAN

(I) BÖLÜM		(J) BÖLÜM	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
Tukey HSD	Sinif Öğretmenligi	Sinif Öğretmenligi			
		sosyal bilgiler öğretmenligi	4,5333	2,0827	,075
		Türkçe öğretmenligi	10,6000*	2,2090	,000
	sosyal bilgiler öğretmenligi	Sinif Öğretmenligi	-4,5333	2,0827	,075
		sosyal bilgiler öğretmenligi			
		Türkçe öğretmenligi	6,0667*	2,4421	,035
	Türkçe öğretmenligi	Sinif Öğretmenligi	-10,6000*	2,2090	,000
		sosyal bilgiler öğretmenligi	-6,0667*	2,4421	,035
		Türkçe öğretmenligi			
Tamhane	Sinif Öğretmenligi	Sinif Öğretmenligi			
		sosyal bilgiler öğretmenligi	4,5333	2,0827	,137
		Türkçe öğretmenligi	10,6000*	2,2090	,000
	sosyal bilgiler öğretmenligi	Sinif Öğretmenligi	-4,5333	2,0827	,137
		sosyal bilgiler öğretmenligi			
		Türkçe öğretmenligi	6,0667	2,4421	,088
	Türkçe öğretmenligi	Sinif Öğretmenligi	-10,6000*	2,2090	,000
		sosyal bilgiler öğretmenligi	-6,0667	2,4421	,088
		Türkçe öğretmenligi			
Dunnnett t (2-sided) ^a	Sinif Öğretmenligi	Sinif Öğretmenligi			
		sosyal bilgiler öğretmenligi			
		Türkçe öğretmenligi			
	sosyal bilgiler öğretmenligi	Sinif Öğretmenligi	-4,5333	2,0827	,058
		sosyal bilgiler öğretmenligi			
		Türkçe öğretmenligi			
	Türkçe öğretmenligi	Sinif Öğretmenligi	-10,6000*	2,2090	,000
		sosyal bilgiler öğretmenligi			
		Türkçe öğretmenligi			

*. The mean difference is significant at the .05 level.

a. Dunnnett t-tests treat one group as a control, and compare all other groups against it.

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin hedeflerine ulaşma derecesinin bölüm değişkenine göre farklılığı belirlemek için f test sonuçları tablo 4'de verilmiştir. Tablo 5'e göre bölümler arasında dersin hedeflerine ulaşma düzeyi açısından farkın $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı olduğu bulunmuştur. Aşağı da bu farklılığın bölümlere göre dağılımı aşağı verilmiştir.

2.2.1. Sınıf Öğretmenliği-Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

Tablo 5
Öğretim Teknolojileri Materyal Geliştirme Dersinin Hedeflere Ulaşma Derecesinin Sınıf Öğretmenliği ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

			N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
PUAN	BÖLÜM	sýnyf öðretmenliði	100	83,8000	10,3465	1,0347
		sosyal bilgiler öðretmenliði	60	79,2667	15,5736	2,0105

		Levene's Test for quality of Variance		t-test for Equality of Means				
		F	Sig.	t	df	ig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
PUAN	Equal variances assumed	7,416	,007	2,211	158	,028	4,5333	2,0503
	Equal variances not assumed			2,005	90,601	,048	4,5333	2,2612

Tablo 5'e göre, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin hedeflerine ulaşma derecesinin Sınıf öğretmenliği ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan öğrenciler arasında kıyaslandığında, farkın Sınıf Öğretmenliği Bölümü öğrencileri lehine $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı olduğu bulunmuştur.

2.2.2. Sınıf Öğretmenliği-Türkçe Öğretmenliği

Tablo 6

Öğretim Teknolojileri Materyal Geliştirme Dersinin Hedeflere Ulaşma Derecesinin Sınıf Öğretmenliği Ve Türkçe Öğretmenliği Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

			N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
PUAN	BÖLÜM	sýnyf öðretmenliði	100	83,8000	10,3465	1,0347
		Türkçe öðretmenliði	50	73,2000	13,3722	1,8911

		Levene's Test for quality of Variance		t-test for Equality of Means				
		F	Sig.	t	df	ig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
PUAN	Equal variances assumed	2,976	,087	5,351	148	,000	10,6000	1,9810
	Equal variances not assumed			4,917	79,212	,000	10,6000	2,1557

Tablo 6'ya göre, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin hedeflerine ulaşma derecesinin Sınıf öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliğinin bölümlerinde okuyan öğrenciler arasında kıyaslandığında, farkın Sınıf Öğretmenliği Bölümü öğrencileri lehine $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı olduğu bulunmuştur.

2.2.3. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği- Türkçe Öğretmenliği

Tablo 7

Öğretim Teknolojileri Materyal Geliştirme Dersinin Hedeflere Ulaşma Derecesinin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ve Türkçe Öğretmenliği Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

			N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
PUAN	BÖLÜM	sosyal bilgiler öğretmenliği	60	79,2667	15,5736	2,0105
		Türkçe öğretmenliği	50	73,2000	13,3722	1,8911

Independent Samples Test

		Levene's Test for quality of Variances		t-test for Equality of Means			
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference
PUAN	Equal variances assumed	,625	,431	2,168	108	,032	6,0667
	Equal variances not assumed			2,198	107,892	,030	6,0667

Tablo 7'ye göre, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin hedeflerine ulaşma derecesinin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğrenciler arasında kıyaslandığında, farkın Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü öğrencileri lehine $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı olduğu bulunmuştur.

2.2.4 Bölüm değişkenine göre Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin hedeflerine ulaşma derecesinin yeterlilik düzeyleri

Tablo 8
Bölüm Değişkenine göre hedeflere ulaşma düzeyi

		BÖLÜM				Total
		sinif öğretmenliği	Sosyal bilgiler öğretmenliği	Türkçe öğretmenliği		
Yeterlilik Düzeyi	çok yetersiz	Count	3	3	8	14
		% within YETER_LI	21,4%	21,4%	57,1%	100,0%
		% within BÖLÜM	3,0%	5,0%	16,3%	6,7%
	yetersiz	Count	5	13	11	29
		% within YETER_LI	17,2%	44,8%	37,9%	100,0%
		% within BÖLÜM	5,0%	21,7%	22,4%	13,8%
	yeterli	Count	71	25	24	120
		% within YETER_LI	59,2%	20,8%	20,0%	100,0%
		% within BÖLÜM	70,3%	41,7%	49,0%	57,1%
	çok yeterli	Count	22	19	6	47
		% within YETER_LI	46,8%	40,4%	12,8%	100,0%
		% within BÖLÜM	21,8%	31,7%	12,2%	22,4%
Total	Count	101	60	49	210	
	% within YETER_LI	48,1%	28,6%	23,3%	100,0%	
	% within BÖLÜM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Tablo 8'e göre, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin hedeflerine ulaşma derecesinin yeterlilik düzeyi ile ilgili; tüm öğrencilerin %6,7'si çok yetersiz, %13,8'i yetersiz, %57,1'i yeterli, %22,4'ünde çok yeterli bulmuştur. Bölüm değişkenine göre incelendiğinde; Sınıf Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin %3'ü çok yetersiz, %5'i yetersiz, %70,3'ü yeterli, %21,8'de çok yeterli bulmuştur. Sosyal Bilgiler Bölümü öğrencilerinin %5'i çok yetersiz, %21,7'si yetersiz, %41,7'si yeterli, %31,7'si çok yeterli bulmuştur. Türkçe

Öğretmenlik Bölümü öğrencilerinin ise; %16,3'ü çok yetersiz, %22,4'ü yetersiz, %49'u yeterli, %12,2'si de çok yeterli bulmuşlardır. Tablo 9'da tablo 8'deki sonuçlara (yüzdelerle) dayanarak yapılan X^2 hesaplamalarında, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin hedeflerine ulaşma derecesine ilişkin farkın $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı olduğu bulunmuştur.

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	30,971 ^a	6	,000
Likelihood Ratio	30,880	6	,000
Linear-by-Linear Association	13,774	1	,000
N of Valid Cases	210		

a. 2 cells (16,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,27.

Tablo 9

SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Araştırma sonuçlarına göre;

1- Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersinin hedeflerine ulaşma derecesi cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermemektedir. Bu durum erkeklerin ve kızların, öğrenme-öğretme süreçlerinde teknoloji ve materyal kullanmayla ilgili benzer ve yakın düzeyde bilişsel ve duyuşsa özelliklere sahip oldukları; psiko-motor anlamda ise teknoloji ve materyal sağlama geliştirme ve kullanma konularında benzer beceri ve yeterliklere sahip oldukları söylenebilir.

2- Bölüm değişkeni açısından; Sınıf Öğretmenliği Bölümü öğrencileri Sosyal ve Bilgiler ve Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencilerine göre dersin hedeflerine daha çok ulaştığını belirtmişleridir. Bu durum, öğrencilerin mesleğe ilişkin beklentilerinden, oluşan mesleki kimliklerinden ve eğitecekleri kitlenin bulunduğu fiziksel, duygusal ve özellikle zihinsel gelişimlerinin öğrenme-öğretme ortamında daha çok somut yaşantılara dayalı olmasından ve dersi yürüten öğretim elamanın bu beklentileri karşılayabilecek formasyona sahip olmalarından kaynaklanıyor olabilir.

Sosyal Bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin Türkçe öğretmenliği öğrencilerine göre dersin hedeflerine ulaştığına ilişkin daha çok olumlu görüşe sahip olmalarının nedenleri; bu bölüm derslerinin öğrenme-öğretme süreçlerinde daha çok harita, küre yer şekilleri, gezi-gözlem gibi somut yaşantılara dayalı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Türkçe Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin diğer bölümlere göre dersin hedeflerine ulaşma düzeyine ilişkin görüşlerinin olumsuz olmasının nedenleri; bu bölüm derslerinde geleneksel olarak öğretmen merkezli ve daha çok düz anlatım (takrir) yönteminin kullanılıyor olması ve dolayısıyla öğrencilerde teknoloji ve materyal kullanımına ilişkin bir anlayışın oluşturulmaması ve buna dayalı olarak öğrencinin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor boyutlarda güdülenememesine neden olabilmektedir.

Benzeri araştırmaların değişik Eğitim Fakültelerinde yapılarak, derse ilişkin güçlüklerin belirlenerek seminer, bilgilendirme toplantısı vb etkinliklerle giderilmesi dersin

hedeflerine en verimli şekilde ulaşmasını sağlayacağı düşünülmektedir. Bir diğer noktada mevcut Eğitim Fakültelerinin bu dersi yürütmek için yeterli fiziksel şartlara (Laboratuar) sahip olup olmadıkları araştırılarak, eksiklikler giderilmelidir.

Teknolojinin eğitim programlarına etkisi uzun zaman gerektireceğinden bu değişiklikleri devlet ve özel kurum ve kişilerin desteği ile öncelikle konu ile ilgili bilim adamları ve Türk Millî Eğitim yöneticileri teknolojinin bu iddialı etkisini karşılamak için çaba göstermelidirler.

KAYNAKÇA

- Akkoyunlu, B.&Deryakulu, D. (1998).** Çağdaş Eğitimde Yeni Teknolojiler. **Anadolu Üniversitesi AÖF Yayınları. No: 564.**
- Beck, Judy.&Wynn, Harriet C. (1998).** Technology in Teacher Education: Progress Along the Continuum. **ERIC Digest.**
- Ely, Donald P. (2000).** The Field of Educational Technology: Update 2000. A Dozen Frequently Asked Questions. **ERIC Digest.**
- Slowinski, Joseph. (2000).** Becoming a Technologically Savvy Administrator. **ERIC Digest Number 135.**
- Karasar, N. (1999).** Bilimsel Araştırma Yöntemi. **Ankara: Nobel Yayınları.**
- Özer, B.& diğerleri. (1998).** Çağdaş Eğitimde Yeni Teknolojiler. **Anadolu Üniversitesi AÖF Yayınları. No: 564.**
- Tandoğan, M.&Akkoyunlu, B. (1998).** Çağdaş Eğitimde Yeni Teknolojiler. **Anadolu Üniversitesi AÖF Yayınları, No: 564.**
- Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK). (1998).** Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları. **Ankara: YÖK Yayınları.**

-
- ⁱ Tüsayfa:257-265,Sayı:2, İstanbul, 2001
- ⁱⁱ Turkoglu,O. Akkaya, I., E Shaped Antenna (ESA), International ELECO2001 Conference Proceeding, 7-11 October 2001, Bursa
- ⁱⁱⁱ Türkoğlu, Ö., Akkaya, İ., 2000 “Near Field of Whip Antenna Arrays”, *Marmara University Journal of Sciences and Technology*, Istanbul ,16, 205-216.
- ^{iv} **Balanis, C.** ,1982, Antenna Theory Analysis And Design, John Wiley & Son’s, Singapore
- ^v **Krauss, J.D.**, 1988, Antennas, McGraw Hill, Singapore
- ^{vi} Ö. Türkoğlu, İ. Akkaya “Anten Besleme Tipinin Anten Işıma Diyagramına Etkisi”, Elektrik-Elektronik-Bilgisayar Mühendisliği 9.Ulusal Kongresi Bildiri Kitabı, sayfa:293-295, Kocaeli, 19-23 Eylül 2001
- ^{vii} Fatma Varış, Eğitim Bilimine Giriş, Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1985,s.18
- ^{viii} B.Atıcı, M.Gürol, Nesnelci Öğretim Yaklaşımlarından Oluşturmacı Öğrenme Yaklaşımlarına Doğru İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitime Yönelik Bilimsel Bir Model Önerisi, Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi Bildiriler Kitabı, 2001, s.177.
- ^{ix} T.Gürbüz, A.Eryılmaz, S.Yıldırım, Öğretmen Adaylarına Verilecek Olan Bilgisayar Okuryazarlığı Dersinin İçeriği veAdayların Ders Hakkındaki Görüşleri Öğretmen Eğitiminde Çağdaş Yaklaşımlar, 18-20 Mart 1999, İzmir 9 Eylül Üniversitesi, Bildiri Özetleri, s:64
- ^x Uzaktan Eğitim Hizmetleri Projesi, (Çevrimiçi) <http://www.ibm.com/tr/services/learning/uzaktanegitim.html>, 28 Mayıs 2001
- ^{xi} M.Yaşar Özden, e-insan/e-öğretim, Bilişim Kültürü Dergisi, yıl:29, sayı : 79, Eylül 2001, s.92
- ^{xii} D.H.Jonessan, K.L.Peck, B.G.Wilson, Learning with Technology : A Constructivist Perspective, New Jersey: Merril, 1999
- ^{xiii} M.Ufuk Çağlayan, Bilgisayar Destekli Eğitimden İnternet Destekli Eğitime, Bilişim Kültürü Dergisi, Yıl:29, Sayı:79, Eylül 2001, s.16
- ^{xiv} Soner Yıldırım, Kaçılmaz Bir Eğitim Aracı, Information Week Türkiye, Sayı:111,25 Eylül 2000, s.45-46
- ^{xv} Zorona Ercagovac, Erica Yamasaki, Information Literacy : Search Strategies, Tools&Resources, ERIC Digest (Çevrimiçi) <http://www.gse.ucla.edu/ERIC/eric.html>, 1998
- ^{xvi} Nüvid Özden, Eğitim de değişiyor mu ?, Bilişim Kültürü Dergisi, Sayı : 75, Eylül 2000, s.80

-
- ^{xvii} D.H.Jonassen, T.C.Reeves, Learning with technology : Using Computers as Cognitive Tools. Handbook of Research for Educational Communications and Tech., New York, Macmillan, s.693
- ^{xviii} S.J.Derry, S.P.LaJoie, A middle camp for (un)intelligent computing : An introduction. In S.P. Computers as Cognitive Tools, Hillsdale, NJ : Lawrence Erlbaum Associates. s.11
- ^{xix} S.P.Lajoie, Computer Environments as Cognitive Tools for Enhancing Learning. Computers as Cognitive Tools, Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum, s.261
- ^{xx} Yüksek Öğretim Kurulu Enformatik Milli Komitesi, (Çevrimiçi) <http://www.ii.metu.edu.tr/EMK/index.html> , 23 Mayıs 2001
- ^{xxi} D.H.Jonassen, Computers as Mindtools for Schools: Engaging Critical Thinking (2.nd Edition), Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall, inc, 2000
- ^{xxii} R.Bartle, “Interactive Multi-user Computer Games”, Colchester, Essex, UK: MUSE Ltd., 1990
- ^{xxiii} Vcon Unimedya, Videokonferans iletişimi nedir?, (Çevrimiçi) <http://www.vcon.com.tr>, 25.05.2001
- ^{xxiv} Frank Mayadas, Asynchronous Learning Networks, (Çevrimiçi) <http://www.aln.org/alnweb/aln.htm>, 17.02.2001
- ^{xxv} Murat Aşkar, Teknolojiler, Araçlar, Servisler ve Ortamlar, ODTÜ Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü, TÜBİTAK-BİLTEN müdürü